Död Mans Ljus

Princessan Qimh Xantcha

1785

Sedan urminnes tider hade Clostrets Munkar tagit för sed, at beständigt hålla en Död Mans Hands fem fingrar brinnande som ljusstumpar öfver Altaret. Det torkade köttet smalt som vax i lågornas fladdrande sken. Då handen kröktes under hettan, tycktes hon gripa genom luften, likasom letade hon sin förmultnade like.

Själar blossa up i gothisk cathedral,
Et stenbeslaget ödes helga sal,
Et rum der tiden sedan länge mist sit tal…

Se vålnaderna bjuda up til dans.
Mål och mening man allenast anar,
När det förgångna (troget vanan)
Trär i têten med förfalskad fana
I kring och i ring i ohygglig cadence.
Kinden bränner, kysses lätt
Af likstinn vind, der andas dödsens flägt.

I vigda klippblocks huggna hus
Man tänder sorgsna, stela ljus.
Här brinna Död Mans Ljus.

Det flyter trögt af kors en procession.
Man hör hur de falla i dof succession,

När lyckan snurrar, hjulet snurrar;
Lyckans hjul oendligt snurrar.
De åldras och vissna,
Skrumpna och tvina,
Lederna gnissla,
Hvart steg dem en pina.
Dock stöta de tappert i samma basun.
Vi komma och gå;
vi vandra, se'n stå;
Me'ns urgröpta ögon se secler förrinna.
Me'ns lif och död och sjelfva tiden svinna
Kring sarcophagens vandrings stråt
(Thy endast den är hvad man skattar åt,
Nu då man skrattat svårt åt flydda ungdoms år).

Man har församlat sig kring Död Mans Ljus.

Et cœnobium med sit egit språk
— Ach! undras ej man tjusas så!
Jag ville famna dem, och skratta och förfäras.
Jag ville lefva ut en vild begäran.
Jag ville döpas in i rätta läran.

Af slitet tyg de grofva kåpor svepa:
Midjan snörd med treknutsrepet;
Fattigfoten blänker naken under.
De sofva i sin rad, jag ser dem blunda:
Tofvad haka, smutsigt bröst.
Te Deum sjungs med sprucken röst.

De sofva och de drömma på latin.

De sofva och de drömma.

Och sedan endast sofva de.

Här brinna ännu Död Mans Ljus.

Det förflutna läser up sin regel.
Jag qväfs til stoft af graf och mögel,
Til urnött sammet, hvilken höljer sin relique.
Jag slängs som slagg i spruckna flaskor.
Jag sprängs til slam som bombens aska.
Jag är det trötta grus du en gång trampat i,
Et sista skri ifrån ihjelbränd aska…

Jag ville skala lik i qväll!
Jag drömde om at gnaga och förtära.
Jag drömde om at gnagas och förtäras…

Det knastrar tyst i gothisk cathedral
Från lyktor, lågor utan tal.
Jag drömde allt om Död Mans Ljus.

En ranglig skalle hvilar glömd och gömd:
Af larf och likmask varsamt tömd.
Ej smekes mer af väna händer:
Blott hvilar tacksamt upå flis och tänder.

Sofver i sin alcôve…

Sofver bort tiden…

Sofver bort hvilan…
— O! hednisk är hvilan.

Du grinar hvitt och bredt, en lamppost på min väg
(En bana utaf farande dæmon beriden),
En singularitet i lifvets väf,
Som söndertrasades i kamp med tiden,
Hvars klocka trofast tickar tact för döfva.

Och nätet spinns til sjok deröfver…

Jag mediterar öfver mörka öden.
Du grunnar tungt på mörka döden
Och hvilar afgrundsdjup se'n dömda ofärdsår.
Tornugglan byggde bo uti dit slitna hår.
  Ögon vordo spådoms-kulor
  Tänder til juveler gula.
Köttet smalt til maskars slemma föda.
(Så stycka vi vår kropp at barnen göda.)
Hvad bär du inom dig, min baneman?
Hvad härdad tanka ringlade och brann
Inunder gisten hufvudskål?
Hvad sorg du spann? hvad tår förrann
Ur dina öfvergifna ögonhål?
Och hvaråt flinade det dårens grin,
Din grymma käke tycks ha stelnat i?

Du stirrar tomt och svarar stumt.
Det droppar på et naket klot
Tårarne från Död Mans Ljus.

Jag söker ro, men finner ändock intet.
Jag ville rifva, hvad begrafvet är.
Jag ville lifva, hvad mig lefvat är.
Men ach! jag skrifver, läser ex cathedra.

Min penna öfver pergamentet far.
Väl kan jag nalkas nuets hemligheter,
Men ännu icke vända sida
At läsa bokens slut och titulblad.

Jag håller andan utan svar.

Jag hör dem ropa utan svar.

Hvi slockna icke Död Mans Ljus?

Än rosslar röken ifrån krigarns brand,
En högstämd hyllning från et annat land.
Men ångan skingras kring de vises sår;
Man hör ej klinga längre trois pièces d'or.
Sic transit gloria mundi,
Mumla de nickande,
Ostadigt rickande,
Vacklande, vickande
Död Mans Ljus.

Här bygga blickar utan ord
I spänd förväntan up et dukadt bord:
Et egensinnigt tabernacle
I evig väntan på et blindt oracle.

Vi sörja det som ej flytt hädan,
Men är på väg at svinna dädan:
En gammal, rynkad mensklig fåra;
En kalk af dunstadt vin och plågor;
En korsad hand i stilla bön;
Et mjölkhvitt flickebarn på väg at dö.

Och dofta de döfvande,
Slutligt och söfvande
(Blodskam föröfvande)
— Dessa Död Mans Ljus.

Det dryper fugt af bördans steg
Och echar skoningslöst inunder pelarraden,
Då lösa skuggor löpa efter från arcaden
At bedja underdånigast om mer.

Med anlete af sten hon väntar, väntar
(En vis oendlighet af envis längtan).
Olidligt väntar hon i all sin andagt
En sylhvass fogel i sin frusna pragt.

Et obarmhärtigt Död Mans Ljus.

Domine! Jag ber.
Domine! Han ser;
En golem utaf vax och menskjohår,
Hvars enda väntan varit lifvet.
(Et höstlöfs längtan är des ungdoms vår.)
Jag ber til dig, som ständigt lidit,
Och oskyldt blacka hästen rider.
Du ber til mig i tyst förbidan.
Och benranglen få kusligt ansigtslika drag
Under bebådan af en sotröd dag
(Hvem vet, när verlden der vil hamna?)
I skuggorna bland ensamhetens flammor
Af Död Mans Ljus.

Hvad fanns at nå? Hvart fanns at gå?

Hvad fanns at evigt hoppas på?
Hör röster från et namnlöst dop!
Hör sorgekällans ångestrop!

Stilla och klar,
Hon lockar och drar.
Ropar och drar...

Men ondskan sägs häcka och brunnen lär sträcka
Sig ned til Infernos nedersta kretsar.
Thy ögat är borradt förutan en botten...
(Ha slägtets laster krälat hit at bo?
Ho törs på käringsagor tro?)

En bägar vatten — drick!
De säga vatten skänke lif?

Det smakar gällt af is-crystaller.

Det smakar som då englar falla.

Det smakar dolska afgrundsdjup.

Och, speglade i cryptans tysta tjärn,
Skymta nickande, flickande lågorna
Af Död Mans Ljus.

Man värmer sig i Död Mans Hus.

Man värmer sig vid Död Mans Ljus.